

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Gręda 14. d.

Sufhza 1792.

Nro. 21.

Dunej 3. Sufhza.

Po rankim Zesarji Leopold Drugimtu so imeli molitve inu pęto zherno masho osemdvajseti dan Svizhana. Svitli Zesar, Zesariza, inu kralevi bratje s' dvorno gospodo so bili sraven per molitvah, katęre so bile sa oblętnizo rankiga Zesarja.

Pervi dan tiga meseza so nih zesarfka Svitloft nasha milostva Zesariza frezhno povili eno Prinzesino. Kerfhena je bila od Dunejskiga shkofa Migazzi na vezher ob shestih pod imenami
Maria

Maria Klementina Albina. Kerst je bil po navadi s' veliko zhaſtjo opravljen, s' muſiko, ſtre-
lanjam, inu ſrežno voſhenjam. Viſoka porodni-
za ſe ſdravi pozhutio.

Franzoski poſlanik Bernadotte je vezheraj
drugi dan Suſhza zhaſt imel, pred ſvitliga Ze-
ſarja ſpuſhen biti, inu ſvoje piſma ſam v' roke
podati.

Dva ogra inu brata Pauer s' imenam ſta ſa
vojſkne potrebe darovala deſet tavshent goldi-
narjov v' obligazionih.

Pemſko.

Pemſko deſhelno Poglavarſtvo je oſnanilo:
Po naſheh deſhelah ſe leſ neſeka ne s' pravim
goſpodarſtvam, ne ob pravim zhaſi; leſ perman-
kuje, doli jemle, inu ſe doſti neſaraſte. De ſe
gojsdna inu leſna verſta prav naredi, inu ohra-
ni, ſo is Duneja dali povele ſheſtnajſti pretezhe-
niga Proſenza, vſim leſnim mojſtram, na gojs-
de ſaſtopnim, ſlaſti zeſarſkim forſtmaſtram, de
naj ſvet dajo, kaj ni prav v' leſni verſti, inu ka-
ko bi ſe imel ſa naprej leſ ſekati. Vſi ſaſtopni
tedaj imajo ſvoj ſvet inu miſel ſapiſat, inu timu
Poglavarſtvu poſlat; kako bi bilo pomagati, de
leſa nebode permankovalo, inu ſe verſta v' leſa
ſekanji ohranila. Dano v' Pragi 2. dan Svizha-
na 1798.

Ena ſhena v' Gallizii je ſhtir otroke ob e-
nim

nim porodi rodila; otrozi pa so v'pervih dnëvih pomerli.

Franzia.

Svet tih mlajshih se pertoshi zhes svet tih starishih, de leta preposno fklepe tih mlajshih pregleduje, inu dostikrat preposno savershe, kader she ni vezh mogozhe pomagat. Satorej se starishim v'imëni zële deshele da opominanje, de naj hitro dëlajo, vsaki fklep berfh pregledajo, inu nikar fkusi nemarno samudo smëfhnave nestur.

Visharji so povëdali, de so shtir millione vundali sa kupzhëo podperati; profio, de bi nim she dva milliona pervolena bila, sa podporo të kupzhëe, katëra se ima sedaj na novo sazheti s' Lafhko deshelo, inu s' Shpanio.

Deshelan Meyniere je snajdel dvanajst zherk; fkusi katere se snajo vse misli inu besëde sapi-fat; vsi jesiki zeliga svëta sastopiti. En otrok je s'temi zherkami pretolmazhil grëkiske, angleske inu lafhke besëde na franzosko, desilih nes-na nizh drugiga jesika, ku sam franzoski. Buk-ve, v' katërih je to snajdenje popisano, so vi-sharjam v'roke poslane, de bodo vidili, al je ref tim tako.

Eni foldatje, dëlovzi inu ludje so sloshili 24. tavshent liber sa vojsko zhes Anglese.

Tallien je dal svet, dazio na tobak nalo-
shiti, de bo deshela mogla s' gospodarstvam is-
hajati,

Anglia.

Menjavfka misa je pervolila dati is dobre
volje dva milliona goldinarjov k' vojski zhes ti-
ga sovrashnika, kateri shuga ravno tako Anglii
sturiti, kakor je Hollandu sturil. Sedaj vsi hitę do
brovolne davke pernafhat, flushabniki, gospod-
je, delovzi, shtudentje, mornarji, offizirji, fa-
brike, meřta, inu kdorkol more.

Kęr v' Parisu godernajo, de nih jetnike pre-
hudo deresimo inu ih posimo; je nash dvor po-
lal komisarje pregleđat, al je tim tako. Fran-
zosi niso otli poslat svojim per nas vjetim sol-
datam denarjov, katere smo shelęli od nih dobi-
ti, tedaj smo tim jetnikom shivljenje sa en tretji
del perkratili; vunder per tim niso stradali. Zhe
kaj permankuje, bodo komisarji raslozhik dali.
Med tim so franzosi na eno kupzhisko hifho v'
London pisali, de bi v' nih imęni jetnikom de-
nar dajala; franzosi bodo ti hifhi povernili, kar
bo vundala.

Batavia.

Batavzi ozhejo vse franzoske venpobęgnen-
ze is svoje semle prozh isgnati; de naj grędejo,
kamer morejo s' trebuham sa kruham.

Prepoved je dana, nobeniga angleskiga bla-
ga

ga neperpelat v' Batavio , neprodajati , ne fkuſi deſhelo voſit puſtiti. Kirkol bo ſ' angleskim blagam kontraband deſlal , ſapade ſhivlenje. Tudi napravljajo perpravo , kako bi ſe anglesko blago drugam ſpravilo , de bi ſe ga popolnim ſnebili, inu nobeden perloſhnoſti neimel , ſe ſgovarjati, ako bi ſe per njemu prepovedane rezhi najdele.

Nafh otok Java v' Jutrovi Indii je frezhen, terden , letina dobro kaſhe ; Anglesi nam niſo tiga otoka oduseli , poglavitno meſto tiga otoka ſ' imenam Batavia ſe terdno derſhi , inu ſe je ſovraſhnim anglesam vbraniło. Na tim otoki raſte obilno popra , zakra, inu rajſha ; tudi ſo bogate jame ſa flatno inu kufrovo rudo.

Danemark.

Piſhejo 10. Svizhana, de ſta dve kraleve fregatte perpravlene, bota ſpremile nekaj v' Kitaj namenenih bark ſa kupzhio. Sheſt drugeh vojskneih bark je odlozheneih , de bodo druge kupze ſpremlale inu varovale. Ta rezh je ſato potrebna , ker ſo franzoſi ſa kontrebandarſke ſpoſnali vſe barke , katere v' Anglio pridejo , al anglesko blago voſio ; de nam nebodo bark prozh jemali , kakor bi ſe njim ſdeło.

Shvedia.

Pretezheno leto je Kral vezh tonn ſlata obernil ſa plazhovanje kraleſtvovih dolgov ; vunder ſhe naſha kupzhia per unajnih menjavzih na denar,

denarji sgušla; satorej je Kral perkratil notri-
perpelanje ptujiga blaga, inu si persadeva doma-
zhe fabrike povislat, ludi radodėlne napravit,
inu skuši domazho pridnost denar doma perhra-
niti.

Moskovia.

Devet inu dvajseti Grudna je Zefar Pavl e-
no premisljka vrėdno Uaso vundal; ona tako
govori: „Mi smo sdajzi ob nastopi na Zarfski
stol snajdeli, de gospodarstvo negre prav; per-
hodki so majnsi, kakor vundajanje; dolgovi
so vsako leto rastli. Mislimo bolsi gospodars-
vo vpelati, inu dolgove isbrisat, kateri so se od
vezh let pred nasim gospodarjenjam nabrali. V-
se more tako versto dobiti, de bodo navadni
perhodki skusali sa narpotrebnisi vundanja.

Is tiga unajni ludge sklėpajo, de ni podob-
no, de bi se Moskovitar dalaj v' vojsko me-
shal; ker se do sedaj ni mogel inu ni otel.

Nemsko.

Gospod Bode v' Berlinu je skasal, de letaf
nobena svesda s' repam ni viditi. On pravi: lude-
je letaf od kometov dosti govore, menio de so
ga she vidili; al to, kar svezher vidio je na-
vadna Vezherniza; inu bo skoro Daniza postala,
ker v' perhodnim mesezi bo sazheła pred sonzam
hoditi. Svesdogledzam se sdi, de letaf nima no-
ben komet priditi; sploh she oni le sa en sam
komet vedó, kdaj inu kako on hodi; drugih so
she

ſhe premalo vidili, de bi bili mogli nih zeſto na nebi ſadoſti ofleđiti, inu ſa nih tek ſtano- vitno veđeti. Komet leta 1759. ſe bode ſareſ ſpet vidil v' leti 1834. Sa druge komete ali re- pazhe ſhe le vganujejo, kdaj bodo ſpet vidio- zhi. — She ni vſe ſnajdeno, karkol-ſo lude v' ſtani ſnajdeti; ſlegherno leto ſe zhloveſki duh en malo bliſhi k' ſpoſnanju naturſkeh rezhi perpo- makne; on ſe bode ſhe dolgo perpomikal, pre- den bode naturo raslozhno ſpoſnal.

Lublana

Is Raſtadta ſvemo, de ſo Nemzi pervolili franzoſam vſe nemſhke deſhele uni kraj Rajne; Prajſovi Kral je tudi pervolil; ſedaj bomo zha- kali, kako bodo poglihali odſhkodovanje tim, kateri na unim kraji ſvoje deſhele ſgube.

Laſhke novize perterdio, de je Sveti O- zhe Papeſh is Rima ſhel. Franzosi ſo ga per- moral is Rima iti; dvajſeti dan Svizhana ſe te- daj vſede v' en noſni ſtol, meſgi ga v' tim ſtoli neſejo pruti Toſkani deſheli Zefarjoviga brata, ſto franzoſkih kojnikov ſo ga ſpremlali, en ſam vos blaga inu ropotſe ſo mu puſtili ſeboj v- ſeti. Perſhel je v' meſto Siena, tukaj ſo ga s' zhaſtjo prejeli, goſpoda mu ſtraho delajo, ſa koſilo ſo mu doſti frebernine ſneſli, de is fre- berneh ſkleđ inu poſodb je. Kam ſe je namenil, doſdaj nevedo; eni pravio, de v' Fiorenzo, dru- gi de gre v' Benedke pod ſvitliga Zefarja.

Vmer-

Vmerli so v' Lublani.

22. Svizhana.

Joannes Fister, tkalski otrok, 10. l. na Shab-
jeki Nro. 56.

23. dan.

Maria Mandel, vedova delovka, 42. l. per
Vsmilenih.

Josef Perko, soldatski otrok, 1. l. na starim
tergi N. 89.

Frajla Antonia Baron Rastern, 22. l. per S.
Jacobi Nro. 71.

24. dan.

Mathia Blebnik, semlak, 56. l. na Predmest-
ji Nro. 28.

25. dan.

Juri Hribar, delovez, 53. l. v' hręnovi gasi
Nro. 26.

26. dan.

Josef Hafen, 3. l. v' Hręnovi gasi Nro. 24.

27. dan.

Mertvi rojen otrok Janesa Janeshizh, na pred-
mestji Nro. 51.

Josef Koshjeręn, 70. l. na Polanah Nro. 61.

28. dan.

Nesha Petrovka, dekle, 78. l. na Polanah
Nro. 13.

Maria Tkalka, dekle, 30. l. per Vsmilenih.

4. dan Sufhza.

Valentin Fulies, zhevlar, 40. l. na starim ter-
gi Nro. 79.

Josef Jamnig krufhez, ali pek, 59. l. v' Judo-
vi gasi Nro. 292.

L o t e r i a.

10. dan. Sufhza so v' Gradzi vsdignene:

31. 82. 39. 7. 46.

21. dan Sufhza bode v' Lublani vsdigvano.